

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

Megjelenik, hétfőt kivéve, naponként egy — országgyűlés alatt több — iven. Előfizetési díj jövő féltre helyben 7 frt, vidékre 8 frt p.p. — Előfizetheti Budán a kiadó-hivatalban (vár, Fortunautca, Jálcs-ház 132. sz. a., a magy. orsz. egyetem nyomdája mellett), Pesten Emich Gusztáv könyvkereskedésében; vidéken minden álladalmi postahivatalnál. — A szabott díju hivatalos hirdetések és csatolmányok után a szokott beiktatási s felvételi díjak fizetnek. A meg nem szabott díjnak hasábsoráért 5 p. kr. vétetik. Mellyekért eddig díj nem fizetett, ezután is díjmentesek maradnak. — Magán hirdetések nem vétetnek föl.

HIVATALOS RÉSZ.

Rendelet.

395. eln. i.

Rendelet

Az igazságügy minister előterjesztésére, azon tekintetből, hogy a honarúli bűnvádak minden eseteiben az elvek egysége s a febr. 13-ki törvény által megrendelt eljárás egyformasága tartassék meg, s mivel az ország kormányának Budapestre áttételével ezen büntények feletti bíraskodás központosíthatik, rendelem, mint következők:

1. Az ország külön helyein eddig létezett rögtönítelő vegyes bíróságok ezennel megszüntetnek.

2. Azok helyett az egész országra nézve Pesten állítatik fel egy országos rögtönítelő vegyes bíróság.

3. Az illető törvényhatóságok s kormánybiztosok az előforduló honarúli vadak eseteiben megítélve azonnal a vizsgálatot, és a szükséghez képest a vádlottak letartóztatása iránt intézkedvén, a vizsgálati irományokat az igazságügyministeriumhoz küldik fel honnan, ha a feljelentett tény a febr. 13-ki törvény súlya alá esik, a vádlottaknak az országos vegyes bíróság elébe állítása, ha pedig az eset a felhívott törvényben előszámlált büntények osztályába nem sorozható, a vádlottaknak illető hatósági törvényszék általi ítéltése fog elrendelteni.

Jelen rendelet foganatba vétele az igazságügy-ministerre bízatik.

Pest, június 20-án 1849.
Ország kormányzója, Igazságügy minister,
Kossuth Lajos, Vukovics Sebő.
2159. B.

Rendelet

A megyei hivatalnokok fizetését szabályozó f. év máj. 12. 19/B. e. sz. a. kelt rendelet kiegészítésére.

A megyei hivatalnokok fizetését szabályozó rendelet részint magyarázata, részint kiegészítése végett, több felterjesztések folytában kijelentem, és meghagyom a mint következők.

1. A hivatalnokok fizetése, a közigazgatás s a törvényhatóságok új s gyökeres, kerületezéséig, rendezéséig, sem emeltetni, sem kevesbítettetni nem fog.

Melly törvényhatóságok elnök többet utalványoz, vagy pénztárnok többet fizet a szabályszerű összegnél, az feleletre vonatik és kárpótlásra szoríttatik.

2. Hol kevés a hivatalnok valamelyik ágban, vagy a járáások és kerületek igen nagyok, a pontos és gyors köteleesség teljesítés nem a fizetés nagyobbitása, hanem a hivatalnokok szaporítása által levén csak eszközölhető, a törvényhatóságok, kivált a járásbeli és így fuvarozással járó hivatalok (szolgabíró, eskütt, sebész stb) szaporításának kieszközölésére utasíttatnak.

3. A törvényhatóság hivataloknál a fuvarbeli visszaélések hágtak telőpontra. Időben és fuvarban gazdálkodtak a megyei tisztviselők legrosszabbul; évenként az ingyen fuvarból rendszerint 2/3-dal használtatott több fel, mint használ vala fel a tisztviselő, ha saját fogatán vagy pénzes fogaton tartozik utazni. S azok is külön fogatot használtak, kiknek együtt kellendett utazniok. Midőn tehát a törvényhatóságok némelyike a botrányos visszaéléssel felhasználta ingyen fuvart akarna felvenni, a kellő fuvarpótlék alapjául, a visszaélést fogna ekképen megörökíteni.

4. Ingyen fuvaradni senki nem tartozik, de fogatot hivatalnoknak adni köteleztetik. — Hanem ez esetben ha t. i. nem utazik saját fogatán a hivatalnok, a fuvart készpénzzel tartozik fizetni.

5. Midőn a törvényhatóság küldöttséget díj mellett foglalkoztat, annak tagjait, mint a törvényszék tagjait is 3 pforintig terjedhető napidíjjal és állomásonként 1 pft 12 kr. fogatdíjjal jutalmazhatja.

6. A hol állandó, ugy nevezett fizetéses táblabírák vannak, ezek a törvényszék újabb rendezéseig, évenként 500 pft fizetést huznak.

7. A hivatalnokok eddigi írószerei illetményeiket jövődében is megkapják.

8. A megyeházi hivatal szobákhoz fűtést, világitást, bútorzatot a közpénztár ad.

9. Ott hol a hivatalnokoknak a megye részéről jelenleg állandó és természetbeli lakásuk van, ezen javadalom fejében fizetésekül semmi sem vonathatnak le.

Budapest, június 18. 1849. Belügyminister Szemere Bertalan.

Az adókievetés és beszédés részleteit illető pénzügyministeri utasítás az 1849-dik évi adótörvény 1. fejezet 3-dik §-a értelmében.

(Vége.)

B. Volt királyi városokban.

1. §. A pénzügyministeri rendelet megérkezettől számitandó rövid, legfeljebb 8 napi határidőre minden volt királyi városban a városi tanács elnöke közgyűlést hirdetend, és rendelőnyében annak célját: az adótörvény végrehajtása körüli intézkedéseket, különösen pedig alkalmas rónokok választását, kiemelendi.

2. §. Ezen közgyűlésben úgy az adótörvény, mint a pénzügyministeri rendelet utasítás felolvastatván, mindenk elött a rónokok száma állapíttatik meg: és pedig a külső illet-

ményekre nézve a határ kiterjedéséhez — a többi adótárgyakat illetőleg a lakosok számához képest.

3. §. A rónokok száma megállapítatván a közgyűlés azoknak titkos szavazás általi megválasztásához fog.

4. §. Rónokok lehetnek minden irástudó, a város körülményeivel ismeretes, erkölcsi kifogás nélküli értelmes és választói képességgel bíró egyének.

5. §. A megválasztott rónokok a közgyűlés előtt megesküsznek a következő esküforma szerint:

„Én N. N. esküszöm az élő istenre, hogy az adóbeli összeveirást, és kivetést a ream bizott körben a törvény, és ministeri rendelethez híven, minden részrehajlás nélkül, lelkiismeretes igazsággal, és szorgalommal teljesítendem. Isten engem úgy segéljen!”

Ugyan ezen közgyűlés választ szinte titkos szavazattal egy elnök és négy ülnökből álló bíróságot, és azoknak megakadályoztatása esetére, ugyan annyi helyettes bírakat; mely bíróság adókievetési, és behajtási panaszok esetében az adótörvény 1. fej. 11 §-a értelmében eljárand. Az elnök megakadályoztatása esetére a rendes ülnökök választanak magok közül helyettes elnökököt.

7. §. Ezen bíróság a törvényben foglalt adóelvéktől eltérő végzéseket nem hozhatván, és végzéseit minden hó 15-ik és utolsó napján a pénzügyministeriumnak felterjesztvén, a kérdések végeldöntéséig az adó rónokok által tett kivetés szint fizetendő. Ha a kérdés kedvezőleg döntetett el, a felül történt befizetés a legközelebbi adóbeszedés alkalmával, mely már a végzés értelme szerint fog történni, betudandó.

8. §. A megválasztott bírák esküjüket:

„Én N. N. esküszöm az élő istenre, hogy az adókievetés és behajtás körül előfordulandó kérdések esetében, minden emberi tekintet feltevére s az egy igazságot tartván szemem előtt, fogok bíraskodni a törvény, és ministeri rendelet értelmében. Isten engem úgy segéljen!”

Ugyanazon közgyűlés előtt leteendik.

9. §. E választások megtörténvén a közgyűlés választmányt nevezend, mely a körülményekkel ismeretes egyének szükséghez képest leendő kihallgatása után a törv. VI. fejez. 2. §-a értelmében a határozati alosztályoknak mi módon leendő alkalmazása iránt véleménynyet terjeszzen elő.

10. §. A választmány munkáját lehetőleg rövid időn, legfeljebb 8 nap alatt bevégezvén, s azt a városi tanács elnökének benyújtván, az a folytatólag tartandó közgyűlésben átvizsgálatni, és a gyűlésnek hozandó határozatával együtt a pénzügyministeriumnak azonnal felterjesztelni fog.

11. §. Ugyan ezen közgyűlés adand véleményes jelentést a rónokoknak egyenes, és a kivetett adó mennyiséghez mért száztólú díjazása iránt.

12. §. Miután az adónak e törvény által megállapított rendszerre a házi adó kivetésének is alapul szolgáland, az adó kivetésnél előfordulható mellékes költségek a házi adóból fedezendők.

13. §. A pénzügyministerium kedvesen veend minden felterjesztést, melyet az adókievetés, és kezelés körül netán divatozó czélszerű helybeli szokások iránt tenni a közgyűlés magát ösztönözve érezn.

A városi tanács elnökének tendői.

14. §. A városi tanács elnökének különösen kötelességében álland felügyelni, hogy minden a város levtárában találató és az összeveirást, s adókievetést érdeklő segéd adatok a rónokoknak kiadassanak.

15. §. A közgyűlésnek fenebbi §§-ok értelmében megtartása és határozatairól a legrövidebb idő alatt a pénzügyministeriumhoz jelentést tesz, és ezen, ugy egyéb felterjesztések külső borítékára a feladás idejét feljegyzi.

16. §. Minden rónok mellé rendel egy, szükséghez képest több városi tisztviselőt, és általjában ezek által felkeretvén, munkálodásai elősegítésére nézve mindenben segédkeztet nyujtand.

17. §. A város kereskedői testületét a tör. IV. fej. 9-ik §-a értelmében a kereskedési tiszta jövedelem bevallásait bírálandó tagok választására felszólítja, s felügyelni fog arra, hogy azon fej. 8-dik §-a értelmében a rónokok által mielőbb kiszolgáltatandó iver betöltése az illető városi tisztviselők által haladéknélkül eszközöltessék.

18. §. Mi megtörténvén a megválasztott kereskedői tagokat a bírálat eszközölésére saját vagy helyettesének elnökele alatt egybehívja. A bevallások megbírálásánál főtekinet fordítandó a kereskedési árak minősége, kelendősege, a város szükségére szorítkozása vagy azontúl terjeszkedésére; és ehhez képest az üzlettel járó nagyobb vagy kisebb nyereségre; a boltok s raktárak kiterjedésére, és azokért fizetett, és végre — tekintettel a tör. III. fej. 2-dik §-ára, a kereskedő magán lakbérének nagyságára.

19. §. A rónokok által a 30-ik §. értelmében előlegesen bejelentendő távolléti adó esetei felett rendes vizsgálatot eszközözend, s azt saját véleményével a pénzügyministeriumnak felterjesztendi, mely tekintettel a kormány által adott hivatalos megbízásokra, vagy távolléti engedelemlre, fogja a fennevezett adó eseteit végkép meghatározni.

20. §. A rónokok által benyujtott összeveirási, és adókievetési la,stromok egyik példányát, — ugy a külső mint belső illetménynek összeveirása, és az adónak azokra való kivetésére nézve a rónokok előleges tanácskozmányában megállapított szabályokat, illetőleg jegyzőkönyvet, a feletti véleményével együtt a pénzügyministeriumnak haladéknélkül felterjeszti.

A rónokok utasítása.

A külső illetménynek összeveirásával, s azokat illető adó kivetésével megbízott rónokok a megyei és kerületi rónokok eljárását szabályozó A. alatti utasításnak ide vonatkozó §§-ai szerint fognak a netán kinevezendő ministeri biztos felügyelete alatt, elválasztatásuk után azonnal eljárni.

22. §. A városok által magán tulajdon czime alatt birt helységek vagy puszták azon megye, vagy kerület által fognak megadóztatni, mellynek területében fekszenek.

23. §. A város belső területében levő adótárgyak összeveirásával, s illetőleg adókievetéssel megbízott rónokok mindenk elött a netán kinevezendő ministeri biztos vagy legelőbb megválasztott rónok elnökele alatt összeülvén, az egyenlő eljárás tekintetéből, a helybeli körülmények által igényelt, és a törvényben ugy, mint jelen utasításban foglalt elvekkel összehangzó alkalmazási szabályok felett tanácskoznandak, és a lakosok mindennemű keresetviszonyaiban jártas egyének meghallgatása után hozandó határozataik jegyzőkönyvét a városi tanács elnökének hiteles, és a jelenlévők által aláírandó példányban benyujtván, és a város területét a lakosság számához, és helybeli viszonyokhoz képest lehetőleg hasonrészre egymás közt felosztván, mindegyik az öt illető város részben, a mellé rendelt helybeli tisztviselővel az egyenkénti összeveirást megkezdi, és előforduló esetekben a szomszédok, egykeresetbeliek kihallgatásával teljesíti.

A háza d o 1. §-nál a tiszta jövedelem kiszámítása alapjául veendik, vagy az előmutatott hiteles lakbéri szerződéseket, vagy ezek értelme szerint fog történni, illetőleg azokra lakbér nyugtáit.

25. §. A házak melletti kertekre nézve, hol bérbeadás divatozik, s azokat a ház tulajdonosa használja — mindig azon bért veendik a tör. III. fej. 2-dik §-a értelmében adóalapul, melly érték, ha bérbe adatnának, fizetendék; — hol azonban illyes bérbeadás nem divatozik, az 1-5-ös osztályú szántóföldek adókulcsa alkalmazandó.

26. §. A raktárak, ideértvén az illyesekül használt padlásokat, külön magtár épületeket ha rendszeren bérbe nem adatnának, nagyságuk szerint osztályozandók, és a tör. III. fej. 3-dik §-ában meghatározott adómenyiség azon arányban kivetendő, melly kiterjedési arányban állanak azok a közép nagyságu rakhelyekhez.

27. §. A keresetadó 1-5-ös §-a alá tartozó esetekben, millyenek korcsma, mézszárszék, serfőzész, halászat, malom, lid-révvám, vásári jog, tégláégetés, és a köszénbányák, lö-dők sat. utáni jövedelmek, mellyek azon esethe is országos adótárgyakul szolgálnak, ha a város magán tulajdonához tartoznak — tekintettel kell lenniük a fentartási költségrek-re és valljon ezek a tulajdonost vagy haszonbérlet terhelke-e? mellyeket szakértők meghallgatása ntán a tör. III. fe. 1-5-§-ának értelmében, a keresetágnak körülményeire képest a jövedelem bizonyos száztólú részében megállapítatván, az első esetben a jövedelemből levonandják.

28. §. A kereskedőknek a 18-dik §. szerint megbírált bevallási iverit a városi tanács elnökétől átveszik, és azok szerint vetik ki az adót az illetőkre.

29. §. Az italmérési adót a 9-dik §. folytán kibocsátandó ministeri rendeletben megállapított alosztályok szerint vetendik ki.

30. §. A távolléti adó eseteit a városi tanács elnökének előlegesen bejelentendik.

31. §. Mellyek szerint az összeveirást bevégezvén, munkálkodásukról szóló jelentésüket — valamint az összeveirási la,stromokat két példányban, a városi tanács elnökének benyujtandják.

Az adó beszedés határnapjai.

32. §. Ha a beszédés iránt a közgyűlés, vagy rónoki tanácskozmány felterjesztésére a pénzügyministerium eltérő rendeletet nem adna, az a következő határidőkben történe:

- a) Földadónak egy harmada aug. 1-én, második harmada oct. 1-én, harmadik harmada dec. 1-én.
- b) Háza d o fele julius 1-én, másik fele oct. 1-én.
- c) Keresetadó fele julius 1-én, másik fele oct. 1-én.
- d) Pálinkaadó dec. 1-én.
- e) Italmérésiadó fele jul. 1-én, másik fele oct. 1-én.

Az álladalmi tisztviselők keresetadója fizetéseikből havonként lehozatván, ezeknek jegyzékét az illető álladalmi pénztár hivatalok által a városi tanács elnökével évnegyedenként közöltetni fog.

33. §. Mindenkinek szabadságában áll a reá kivetett adó a beszédési határidőkben, vagy egyszerre, vagy annak egyes részleteit előre is befizetni.

Az adó beszédéséről.

34. §. Az adóbeszedés ideiglenesen a városi pénztárnokok, és adószedők által történik.

35. §. A városi adószedők a fenebbi határidőkben szedik be a város és a külvárosok illető részeiben az adót, melly összegeket a városi főpénztárnokok, kiknél leendő a rónoki összeveirások summázata, egy későbbi ministeri rendeletben meghatározandó mód szerint szolgáltatják be az álladalomnak.

A házi adóról.

36. §. Megkészlővén az országos adókievetés, a háziadó rendes szükségéi, felosztatnak az országos adó kivetett forintjai közt, és mindenki egy forint országos adó után fizetendi a háziadó fejében járulékot, p. o. ha egy városban az országos adó 30,000 frot, a háziadó 10,000 frot tesz, minden egy forint

országos adóra esik házi adó fejében 20 kr, tehát minden adózó ezen arányban fizetendő a háziadó illetősége.

37. §. Ha a háziadó kivétel, és részben beszédve is volna, az adóbeszedők jelentése alapján a háziadó be nem szedett összegére nézve szintén meghatározandó azon arány, melyben ezen összeg a kivett országos adó mennyiségéhez áll.

38. §. Az országos és háziadó vagy annak a 37. §. szerinti még be nem szedett része egyszerre szedetik be olyformán, hogy a határidőnként befizetett összegekből a házipénztár részére ezen összegek közt a 36. 37-dik §§-ok szerint meghatározott arány megkiván.

Kinevezések.

2629. Ig. 486 El.

A Pesten felállított országos rögtönítelő vegyes bírósághoz elnökké Szemeré József az országos törvényszék közbiraja helyettes elnökké Hajka Demeter, ugyanazon törvényszék közbiraja. rendes polgári bírák: Tatai Pál és Vargha Lajos hites ügyvédek, helyettes polgári bírák: Gyöngyeli János h. ügyvéd és Kajdán Miklós pesti polgár; katonai rendes bírák: Horváth József és Szentpáli József őrnagyok, katonai helyettes bírák: Morvai Károly és Ferenczi Ádám hadnagyok; közvádlokká: Kornis Károly, Kapocsi Imre, Beöthy Károly és Szitkai Elek; jegyzökké: Halász Karácsony és Kollár Lajos nevezetnek.

Az országos törvényszék tagjai napi díjt nem huznak, a bírák (rendesek és helyettesek) az ülések napjaira számított 5 p. ftnyi napidíjjal a közvádlok és jegyzők 1200 pftban felvett évi fizetésnek munkálkodásuk idejére eső aránylagos részével fognak díjaztatni; állandó hivatalnak azonban sem a bírói sem a jegyzői és közvádli nem tekintethetik.

A bíróság mellé, az ügyvitel rendbetartására, ígatóul Konkoli István, kiadóul Vinczei Endre, s ezek mellé irnokok és segédekül Kövessy József és Lir István nevezetnek, kik hivatalaik állandóknak nem tekinthetvén, az ígató és kiadó 800 forintnak, az irnokok pedig 500 forintnak munkálkodásuk idejére eső részletét huzandják.

A közvádlok közül egy, vagy a szükséghez képest kettő is a vádoltak javainak összeírásával 's az e' közül felmerülő kérdések elintézésével foglalkozandik.

Az ülések helye a volt kir. ügyigazgatóság épületében akkint rendeztessék, hogy e' rendezés a benne tárgyaltatni szokott ügyek fontosságának, az élethálal felett itélő testület méltóságának, s a nyilvánosság igényeinek teljesen megfeleljen, s nevezetesen a bíróság a vádoltak, ügyvédek és tanúk, és ismét a hallgatóság elkülönözve legyenek.

Kelt Pesten június 19-kén 1849.

Az ország kormányzója Igazságügyi miniszter Kossuth Lajos. Vukovics Sebő.

Kormányzói hivatalomhoz álland. tanácsosul és egyszerűsmind a minisleri tanácsulások előadó jegyzőjéül a katonai ügyekre nézve Asbóth Sándor tábornoki őrnagy, és kormányzói vezér segéd általam kinevezetvén, kinevezése ezzel közhírré tétetik.

Pest, június 14. 1849.

Kormányzó Hadügyminiszter Kossuth Lajos. Görgei Arthur.

A belügyminisleri tárczánál, a közegészségi osztályban, kinevezetnek: Titkáru: Kun Tamás, Parlághi Endre.

Fogalmazó: Edvi Illés Pál, Fromm Pál, Eleméri István, orvostudorok. Gyógyszerészi számvevő: Smid.

Budapest június 15-kén 1849.

Belügyminiszter Szemeré Bertalan.

Az ország kormányzói hivatal fogalmazó személyzetéhez, fogalmazóul a katonai ügyosztályban. Rakasnyai Bodisár 24-ik zászlóaljbeli. Lauka József 97-ik z. a. hadnagyok alkalmaztattak.

Pesten, június 18. 1849.

Az országkormányzó ur meghagyásából Asbóth Sándor, őrnagy vezér segéd.

1503. | B.

Boronkai Lajos hontmegyei kormánybiztosnak folyó év június 8-ról kelt levele szerint Hontmegye ugy a' mult évről hátramaradt, mint az ujonnan kiállítatni rendelt 50 ezerbeli ujoncz illetőségén felül 120 ujonczot állítván ki a' haza védelmére; e' részben tanusított hazafi buzgóságért Hontmegye lelkes népeinek a' nemzet nevében ezennel köszönet nyilváníttatik.

Kelt Budapestben június 14. 1849.

Belügyminiszter, Szemeré Bertalan.

8159. | K.

Pestmegyében kebelezett Tótfalu községből, miután a' kivett rendes ujoncz illetmény már teljesen ki volt állítva, még 7 lelkes ifju elent meg itt Pesten, kik egyedül a' honserzetet magasztos érzelmeit követve, magukat a' haza védelmére önként följánlottak és a' huszárók közé besoroztatni kérték.

Miért is a' haza és a' szabadság szent ügye iránt olly lelkesült buzgalmat tanusító közönségnek ezennel a' haza nevében méltó köszönet nyilváníttatik.

Budapest, jun. 18. 1849.

Kormányzó ur megbízásából, Asbóth Sándor, őrnagy vezér segéd.

A. R. | 949. sz.

Budavár visszafoglalása alkalmával Szemeré Bertalan minisler elnök s belügyminisler urnak a' hadi főparancsnoksági épületben letéve volt, többnyire nevével s lábtör fogláló címérel megjegyzett könyveit hordattak szét. Kiknél ilyenek találhatnának szoros kötelességüknek tartásuk azokat ezen álland. rendőrségi hivatalba beadni.

Pesten, június 19. 1849.

Állod. rend. középponti osztály igazgatója, Hajnik Pál.

Adakozások.

8282. | K. Berde Mózes kormánybiztos ur Nagy-Sinkszéknek a' magyar kormány iránti hódolatát felterjesztvén, egyszersmind arról értesít, miszerint e' szék kaszárnyai pénzalapjából a' honoltárára 500 pftot ajánlott fel. Továbbá a' magyar hadsereg föl-

szerezésére 2500 sing posztót, 600 darab inget, és gatyát beszoiglatott, 300 pár csizma s 150 kalap adományozása iránt pedig a' szebeni felszerelési bizottmány előtt részéről ígérlet tétett. Miért is a' lelkes szék közönségének elismerés és köszönet nyilváníttatik.

Budapest, június 17-én 1849.

Kormányzó ur meghagyásából Záborszky Alajos, álland. tanácsos.

16,406 | 182 k. n.

Tokajban a' tanuló ifjuság a' hon függetlensége ünnepep májusi mulatságot tartván, a' költség fedezésére gyűjtött összegnek 8 pengő forintnyi feleslegét a' szegedi katonai növelde külön alapítványának szaporítására a' hadügyminisleriumnak felküldötte.

A' tanuló növendékek e' követésre méltó tettét köszönettel fogadja a' hadügyminislerium.

Budapest, június 16. 1849.

Álladalmi titkár, Szabó Imre, ezredes.

Kun Sz.-Miklósi főbíró Török Ferencz ur által a' budai ostromnál megsebesült honvédek részére több kun sz.-miklósi polgárok e' következő adományokat küldék be p. pénzben:

Kerek József 20 kr., ifj. Horváth József 1 fr. 9 kr., Tótfalusi József 5 fr., Hajdu Imre 12 fr., Virágh testvérek 28 fr., Védügyleti pénz maradék 10 fr., Durmáth Pál 16 fr., Lesich Mátyás 5 fr., Tóth Ferencz 10 fr., Burján János 2 fr., Szöke Gábor 2 fr., Kelemen Gergely 4 fr., összesen 95 fr. 29 kr.

Állad. rendőrség középponti osztály igazgatója Hajnik Pál.

Babunya Szilárd ur a' II. hadtest számára 100 akó bort a' ándékozván mély hazafias tetteért neki nyilvános köszönet tétetik. Pest, június 18. 1849.

Hajnik Pál, álland. rend. igazgató.

Hivatalos tudósítás.

Hadseregünk legujabban több csatákat vívott, melyekről következő hivatalos jelentések érkeztek a' hadügyminisleriumhoz:

Folyó hó 13-án Kmetthy vitéz ezredes parancsnoksága alatt egy hadosztály a' Csornában álló ellenség megtámadására reggeli 3 órakor Szélsárányra érkezett.

Itt Kmetthy ezredes seregét két csapatra osztván, az egyike Pongrácz s Uichtricz alezredesek által vezetve, első a' gyalogságot, másik a' lovaságot vezérelvén, Faradon átindulni rendeltetett az ellent hátul megtámadandó, s visszavonulhatását akadályozandó. A' másik csapatot maga Kmetthy ezredes vezette Csorna megtámadására.

Reggeli 5 órakor Csorna mind két csapat által megtámadtatott. Wiss tábornoknak Csornát tartó hadteste 4 zászlóalj Baden, 1 zászlóalj Hess, 2 zászlóalj Schönahls, 1 osztály vadások, 2 osztály császár dsidás, 2 üteg s 2 röppetyűből állott. Az ellenséges sereg vitézül védte magát, de gyalogságunk, jöllehet a' hosszú út által elfáradva, példátlan vitézséggel harcolt, s Olaszthonból legujabban érkezett, s győzni szokott dsidások támadásait vitézül kiállá. 10-ik és 12. ezredbeli huszáraink az ellenséges dsidásokat 4 ízben visszavertvén, s közülök 80-nal levágtak.

Igy Csorna miénk lön, az ellenség kapuvári visszavonulási vonalától elvágya Harság felé nyomatott; azonban megsemmisítése az által akadályoztatott, mert a' Beó sárkányi hidon, melyet még el nem készültnek hittünk, futásban menekülhete Mosonyfelé.

E' fényes győzelem eredménye már ismeretes, s még folytonosan hozatnak be foglyok.

Veszteességük nem csekély, elestek 10-ik huszár ezredbeli századosok Minster, Drivonkovszki, s 51 ember; sebesültek a' 2-ik beszercezi zászlóalj őrnagy Mikovényi, 12-ik huszár ezredbeli százados Desewffy, s főhadnagy Nemes, vadász-főhadnagy Jelinek, és hadnagy Musser, honvéd százados Platy István, Nihli Pál, Kiss Sándor, és Petrics Ferencz főhadnagyok, Szunyog hadnagy, és 208 ember.

Különösen kitüntették magukat Mikovényi őrnagy, 12-dik huszárezredbeli százados Desewffy, ki mellébe nyert dsidaszúrás daczára, még 2 támadásban vett részt, 45-d. zászlóaljbeli százados Dvitsek, s 10-d. zászlóaljli hadnagy Hegedus, kik az ostromnál zászlóval elől mentek s vitézül vívtak; Albert vezérkari százados, és 12-d. ezredb. huszár Balla Rigó, ki maga 8 dsidással vívott.

A' Csornánál volt összes sereget vitéz kitarás s bátorság dicsőete illeti.

Együttal Zambelli ezredes reggel 6 órakor 1 1/2 század huszárral s 3 ágyúval Lesvár felől a' Konyban levő ellenséges csapatot megtámadta s Maglóczáig üldözte.

Az ellenségnek a' Csálóközben, s a' Vág jobb partján állása megtámadására Asbóth ezredes hadtestének egy csapata Vásáruának előnyomult, az ellenséget Kürtzig visszaverte, mely alkalommal Derschatta ezredesük megsebesült, s többek estek foglyokul, részünkről a' veszteség 1 halott s 8 sebesült vala.

Folyó hó 16-kán Asbóth ezredes hadtestének egy más csapata a' Dunán átkelvén, az ellenséget, mely Farkasd s Négyedet harc nélkül fladta, Zsigárdnál megtámadta, hol vér és harc keletkezett, melynek részletei már hírül adattak.

Szintén 16-kán délután 5 órakor Nagy Sándor tábornok, ki már 15-én az ellenséget Soprony és Patáól kiűzte, s Semptheig visszanyomta, azt ezen helyen megtámadta. Jobb szárnyunk szurony segeveze rohammal vette be a' sempthei erdős dombokot, később a' helységet is elfoglalván, szétűzte az ellenséget, ki vad futásban Galgócz felé hátrált. — Jobb szárnyunk Semptheit majdnem egészen megszállotta, midőn az ellenség Nagy-Szombat felől a' tulsó parton utolsó gyalogságával közeledett, s balszárnyunkat 19 röppentyű álványról lövöldözte; minek folytán Nagy tábornok visszavonulást rendelt mely azonban csak az elfoglalt Pata és Sopronya helységekig folytattatott, hol seregeink táborba szállottak. Visszavonulásunk alkalmával az ellenség folytató tüzelését, mi által 2 ágyút egészen demontirozott, kettőnek fogatát pedig a' többi ágyúknál lelévő lovak pótlására kelletrvén fordítani, 4 ágyúnk az ellen kezébe esett. Seregeink ez ütközetben harcvágyuk, s hidegvérőségük fényes tanujelét adák. Veszteségünk körülbelül 100 ember. Budapestben, jun. 20-án 1849.

Hadügyminisler helyett a' statustitkár Szabó Imre, ezredes.

Belföld.

Bársból, jun. 12. Folyó hó 10. ment végbe Nagy-Kálnán a' lévai kerület képviselőjének választása. Képviselőül ajánltattak: Szabó János első alispán, és Szabó Sándor, szavazásra kerülvén a' dolog, az utóbbi elállott a' szavazattól és Szabó János képviselővé választott. Az újbányai kerületben Mészai Lukács a' Néparát című tótlap szerkesztője választott képviselővé. Juth József kormánybiztos működését megkezdendő, folyó hó 12-én érkezett Aranyos-Marótra, örömmel üdvözöljék őt. A' megyénkben sürűn tartatni szokott négygyűlések sokkal járulnak a' nép lelkesítésére. Ujonczaink már kiállíták. Szabó János alispáni hivataláról lemondván, e' hivatal vezetésével ideiglenesen Kürty József másod alispánunk bizott meg. e' buzgó hazánkiától, ki a' vészterhes napokban működni meg nem szünt, sok jót reménylhetünk.

Pozsony, jun. 8-án. Soha olly borzasztó napra nem virradtunk fel, mint jun. 5-én. A' fájdalom, méltatlanság, s bosszú érzete olly súlylyal nehezdedek lelkemre, hogy harmad napra is alig érzék elég erőt magamban e' tudósítás írására. Olvastam gyakran honunk történetiben azon dicső honfiak neveit, kik 300 év lefolyása alatt, míg a' magyar nemzet az osztrák zsarnokság rabigáa alatt nyögött, a' hitszegő dynastia istentelen politikájának áldozatául estek; olvastam ezeket s könyves szemekkel állottam meg a' dicső Frangepán, a' tántoríthatlan Nádasdy és Wesselényiek szent emléke előtt. De a' két nappal ezelőtt elkövetett gyilkosság sokkal borzasztóbb, semhogy nyugodt szívvel képes lettem volna azt leírni. Föl forrt minden csepp vérem, bosszút s igazságot kértem az istentől, hogy sújtsa e' zsarnokokat, kik három évszázad alatt gyilkosai voltak olly sok dicső honfiának. Azonban érzéven semmisségemet, tehetlen gyermekként könyhullatásban keresém bosszúm s fájdalom enyhülését. De lássuk a' történeteket. B. Mednyánszky László honv. őrnagy s a' szerencsétlen Lipót várban várcserzési igazgató egyike volt azon keveseknek, kik mint becsületes katonák s tántoríthatlan hazafiak oda irányozták minden működésüket s befolyásukat, hogy vagy megtarthassák a' nemzet számára az erősséget, vagy védelmében az utolsó emberig elvérezhessenek. Ezen véleményét akkor is, midőn az ostromló ellenséges hadak parancsnoka az őrséget megadásra fölszólította, nemcsak a' hadi tanácsban, de az osztrák parlamentairek előtt is nyíltan és minden tartózkodás nélkül kijelentette, szemökre vetvén a' hatalatlan dynastiának a' magyar nemzet ellenében elkövetett méltatlanságait, s hitszegéseit. De mit tehet egy hős, egy buzgó hazafi az árulók, gyávák, vagy gyöngék egész serege ellenében? Az erősség végre négy heti ellentállás után, mely az elfogott tisztek összhangzó vallomása szerint Mednyánszky makacságának tulajdonított, megadta magát. Az elfogott tisztek Pozsonyba vitettek, s midőn magukat Mednyánszky rovására kitéstázták, szabadon bocsátatván most talán a' magyar seregnek újra alkalmazást nyertek! Mednyánszky pedig vasra veretvén börtönbe vettetett Többszöri vallatás alkalmával kijelentte, mikép a' várat, ha ő a' parancsnok, utolsó emberig védelmezte volna, mert erre őt az adott eskü szentsége, az ügy igazságának érzete, s hazája iránti kötelessége kényszerítette volna. Méltóságos viselkedésével, s egyenes, nyílt feleletével itélőbíráit bámulásra ragadta. Midőn többen jóakarói közül figyelmzettették, hogy elszánt viselése, s nyílt feleletével ügyét csak veszélyeztetné. „Ez az igazság, s meggyőződés érzete”, ugy mond, „különben tudjátok, hogy bámak elleneink magyar tisztársaimmal, s ha többen a' várban olly gyáván viselék magukat, nekem meg kell mentenem azon rang becsületét, melyet képviseltem”. Eljött végre jun. 4-ke Mednyánszky, kötel általi halálra ítéltetvén keresztre tett kezekkel, s nyugodt lélekkel minden szin, vagy arcvonás változása nélkül végig hallgatta ítélete felolvasását, s végre magát bírái előtt méltóságosul meghajtván, vissza tért börtönébe. Azon kevés jóakaróit, kik utolsó perceiben meglátogatták, vigasztalván, büszkének, s szerencsének mondá magát, olly igazságos ugy mellett élve-rezhetni. A' felolvasott ítéletben ellene felhozott azon vád, miszerint a' komáromi várnak be nem vétele egyedül neki tulajdonítható, mivel ellenszegülése miatt az austriai hadaknak 4 hetet kellett Lipótvárnál töltetni, mi alatt Komáromnál sikeresen működhetek volna, tökéletesen meggyújtatá őt. Barbár gyilkosai, kik csak nagy nehezen akarták megengedni, hogy szeretett övétől levél által búcsút vehessen, attól félvén, nehogy e' rettentetlen hős bámulandó hidegvérűsége s nyugodt resignatija által a' közvéleményt ellenök feligzassa, az éj sötétségéhez folyamodtak, s az árattalan hazafit, a' szeplőtlen áldozatot előbb a' várb, onnan pedig éjjel utáni 2 órakor a' szőlőkbe kihűrezoltatván, a' barbár ítéletet végre is hajtották. Az ítélet végrehajtásán jelen volt őrmester vallomása szerint, még az osztrák zsoldos kíséret is könyezett. Ő pedig, midőn Gruber Filöp hájtársának kivégeztését nyugodtan szemlélté volna, biztos lépésekkel előre haladott hazája iránti tántoríthatlan szeretetét halálával bebizonyítandó. Ez a' történeteknek rövid, s commentár nélküli rajza. A' halás nemzet tudni fogja, neje, s gyermeke iránti kötelességet. Minő szolgálót tett ő a' hazának, kitészik abból, hogy midőn Ordódy Kálmán a' várparancsnok 3 évi börtönre ítéltetett, a' tiszteletnek nagyobb része pedig szabadon bocsátatott, ő elég bünségek találatott e' gyalázatos, e' barbár kivégeztésre. De te dicső, élni fogsz örökké, s egy nemzet milliói áldani fogják szent emlékedet.

Tolnából. A' legközelebb mult nehézt napok fádalmas emléket magunktól elfordítani képesek alig vagyunk; mert mi itt közvetlenül éreztük nyomasztó súlyát a' törvényes alkotmány ellen pártot ütött bitor hatalomnak, mely minden társadalmi, polgári és emberi legszentebb jogok letapodásával, személy és vagyonbátorságon marandó mély sebeket ütve, a' hivatalon osztrák császár nevében Magyarország egy részén zsarnokilag uralgott. E' korszak azonban csak folytatólagosan szabadabb királfolyása volt az osztrák ház által Magyarhon irányában századosok által annyi hitszegéssel bélyegzett ismeretes politikai rendszernek; de egyszersmind kezdete a' dolyfős elbizakodottság nyomán europaszerte nyíltan bevallott és tervezett azon intézkedésnek, mely Magyarország területi, nemzetiségi és alkotmányos teljes felosztásával, megsemmisítésével lett volna befejezendő.

Es a' szenvedések im ez iskolájában — a' midőn önközhöz gyenge szótunk el nem hathatott — drágán szerzett tapasztalásaink szerint elleneinket a' magok alacsonyágukban közelebből kiismervén; az ügyünkhozi rokonszenv általában a' népnel ez által tetemesen erősöbött. S e' kiismerés adott többszörös okot arra, hogy a' nemzetgyűlésnek f. é. ápril 14-én hozott függetlenségi nyilatkozatát Tolnamegye közönsége a' folyó hó 12-én tartott bizottmányi ülésben minden okaival s következményeivel együtt örömmel és készséggel magáévá tette; ugy tekintvén azt, mint a' rend és törvényesség szeretetével páro-

sult szabog kebl polgári és azon alatt öns vén, ugy egy letes köv érdekébe Teljes bi elnökéne iránt nem sének nag A' tisztkar szervezet ebbeli alispáni h bol részit hól; mert igen kité zás sok n k. biztos nép ajku — Hogy lelketül mulhatlan any nélkü hazafiság ková n s a' kormán ellenség k után, nem zánk a' ha Tolnameg mányzás l mint a' kö folytatásá ben ninsz Ha des hadi e A' közse számzéd szabad lov hadnagv totta az e rendbeli v 27 lovas főrízót is volt miké esdíteni. dult s est bukkant. sebesülter nagy is a' pott. A' c vátok nag a' szabad A' csatári megtamad nem kap. ni a' népf Ezen expo peny és 4 s' tölény futamlás k nem talála Volt vezetésé v közbejötté Első jegyző: H rencz, főa József; tö Sándor, W völgysegi esk.: ifj. Pap Lajos és Lotten Mezőföldi számvevő Grosch Gy várkapitán Gy lalván el n tég marad megeryer lönyül, s telésével ként e' sz zeti függő árult dyn s ezen gy szabadság dásai, sen leszen. A' ni a' kese ön válasz dák, per börtönnel Sándor po látkat vol Démi Sam vast lefeg superinten fiu kötele saihoz fé 6 évi vár lagerungs tünkben n regek gyó kivételvé jelent köz

sult szabadságnak érett és megfontolt ízetét. Magasan fenn do-
hog keblünk a népföltség elvére alapított önkormányzatnak a
polgári közszellemet, erkölcsöt, honszeretetet emelő intézményén
és azon öntudaton, hogy nemzetünk az isteni gondviselés őtálma
alatt önseregünk vitésége által a rabszolgaság lánczait megtör-
vén, úgy látszik ő van arra bízva, hogy Európában a szabad-
ság, egyenlőség és testvériség igéinek megtestesítésére becsü-
letes következetességgel vigye elő a vezér fátylát a civilizatio
érdekében a sötét hatalom ellenében. Legyen rajta isten áldása.
Teljes bizalommal, becsüléssel vagyunk az ország kormányzó-
elnökének fénys érdemei 's az összes kormány bölcsessége
iránt nemcsak multira, hanem jövőre is, hogy a hon megmenté-
sének nagy munkáját szerencsésen bevégezzük sikerülend.

A fentebb említett bizottmányi ülésben, miután a megyei
tisztikar megalakításával Tolnamegye alkotmányos állása vissza-
szerezett, volt jeles és erélyes kormánybiztosunk Fiáth István
ebbeli megbízatását befejezetnek nyilvánítá, 's a kormányt az
alispáni hivatal vette át. Tolnamegye egyike azon hatóságoknak,
hol részint a népek külön ajkúsága, részint földfekvési tekintet-
ből; mert a baranyában tanyázó közel ellenség bujtozásainak
igen kitéve és érezhetőleg felkúszva vagyunk — a kormány-
zás sok nehézségekkel akadályokkal jár; erről a volt tisztelt
k. biztosunk is, a ki a sok vagyonbátorsági visszaélést és külön
nép ajkák közti surlódást tapasztalta, bizonyoságot tehet. —
Hogy tehát Tolna a kellő rend és alkotmányos kibékültség
lelkületét egészen magára öltve, arra nézve egy olly férfura van
mulhatlan szükség, a ki a köz bizalmat folytatól minden hi-
ány nélkül nálunk bírja, 's ekkép főkörmányzása csak egységet
hazafiságot özpontosíthat. 'S e férfiú senki más, mint S z t a n
k o v á n s z k y I m r e, megyénk főispánja. Ő főispáni székéből
a kormányzást az utolsó lehetőségig lelkesen vezette; de az
ellenség betörése és több mint fél Magyarországot meghódítása
után, nem látta jónak a szélsőségeket; de utolsó szava is hoz-
zánk a hazafiság szellemét és a feltámadás reményét lehelle.
Tolnamegye őt a legközelebbi bizottmányi ülésből a főkö-
rmányzás folytatására meghívni rendelte; nincs hát egyéb hátra,
mint a kormány részéről oda hatni, hogy mi őt a főkörmány
folytatásának élén mieldőbb szemlélhessük; különben megyénk-
ben nincsen üdv és boldogság a politikában.

Ha valahol, bizonyosan megyénkben szükséges volna ren-
des hadi erő; de ebbeli kérelmünk mind eddig sikertelen volt.
A közszendek és bátorságot és a farkas szemmel közelből néző
szomszéd ellenséges kacsingatásokat néhány lelkes tagból álló
szabad lovas csapat 's honvéd fogja fel és viszonzozza Boncez fő-
hadnagy vezérlete alatt. E kis csapat bámulatos vitéséggel tar-
totta az ellenséget rettegésben. Legközelebb jun. 6-án több
rendbeli visszaélések megállítása tekintetéből Baranyamegyébe
27 lovas portyász és 8 honvéd bement, mely alkalommal Ország
főbíró is a többek közt kereste, de őt hon nem találta. Híre
volt mikép Ország Pécsre szökött, 's onnét horvátokat akar ki-
csodítani. A szabad csapat azt gátland jun. 7-én Pécs felé in-
dult 's estve felé a várostól nem messze az ellenség előresíre
bukkant. Támadásra kerülvén a dolog, 6 horvát holtan és egy
sebesülten a hely színe maradt. Ez alkalommal Boncez főhad-
nagy is a térdinél jelentékeny, de nem igen veszélyes sebet ka-
pott. A csapat egész a vármegyeházig előnyomult, 's a hor-
vátok nagyob számmal tudólván ki a városból, mire estve lett,
a szabad csapat visszavonult Pécsváradra 's onnét Bonyhádra.
A csatárláncra feloszlott ellenség nem merte a kis csapatot
megtámadni, sőt ha nem esteledek, 's Boncez főhadnagy sebet
nem kap, a mintegy 1200 főre gyanított ellenséget megtámad-
ni a népfelkelés segítségével kész lett volna a magyar csapat.
Ezen expeditio alkalmával Ország főbíróval elfoglaltatott 6 kö-
peny és 4 borony; a horvátoktól 2 fegyver 1 szuronyos tokkal
's tölténytartó telve töltéssel, 1 köpeny és 27 pforint; több
futamlás közt a horvátoktól elhajgált fegyver 's setétség miatt
nem találtatott. Eljének a derék csapat lelkes fia.

Volt kormánybiztosunk a megye élet alkotmányos utáni
vezetése végett, mint fentebb is érintett a bizottmányi gyűlés
közbejöttével tisztujtást tartván, az ebbeli eredményt következő:

Első alispán: Perczel Béla, 2-dik Fördös István, fő-
jegyző: Hegyessy János, aljegyző: Tassy Károly, Stann Fe-
rencz, főadószedő: Angyal István, aladószedő: Benzelicz Józ-
sef (ozorai jegyző), főügyész: Toth István, alügyészek:
Kornis Antal, Budai József; főbírák dombóvári járásban: Kis
Ferencz, szolgabíró: Huszár Pál, esküdt: Pap Andor, Treiber
József; tólvári járásban: Dereskei Lajos, sz. bírák: Benyovszki
Sándor, Wolf József, esk.: Prehoffer — Heinrich — Lörcincz;
volgysegi járásban: Kramulin Emil, sz. bíró: Erhardt József,
esk.: ifj. Perczel Miklós, Pozner József; simontornyai járásban:
Pap Lajos, sz. bíró: Madarász János, esküdt: Dohorszki János
és Lottenstödter; központi főbíró: Heribán János, sz. bíró:
Mezőföldi József, esk.: Kálmándi József és Miskolczy Sándor,
számvevők: i. Moldoványi József, Tóth János, Ágoston Károly,
Grosch György, Horváth Károly, levéltárnok: Kapocsi József,
várkapitány: Szévald István, kiadó: Babics Mihály.

G y ö r b ő l j u n . 1 5 . Az országnak közös nagy ügyei fog-
laltván el minden figyelmet, egyes vidékek képviselésére kevés
tér marad. Mégis, hogy kiegészítőül rövid vázlatban a rész is
meglegyen, Győrmegegyéből a „Közlöny” részére szerény köz-
lönyül, szolgáljanak ezen soraim. Hogy egyes vonások cse-
telésével az időt ne töltsük, elég legyen mondanunk: hogy mi-
ként e szabad hazában mindenütt, úgy Győr vidékén is a nem-
zeti függetlenségnek érzete, 's a hon szabadságát galádul el-
árult dnyastának gyűlölete, áthatotta a népek minden rétegét
's ezen gyűlölet lesz a kemény alap, mellyen fölépül a hon
szabadságának temploma; mert azt sem a gazoknak ármányko-
dásai, sem az oroszoknak szolgálja serege megrendíteni képes
nem leszen. A népszaroklóknak négy havi uralma elég volt megtölte-
ni a keserűségnek poharát. Embertelenségükről szólhatnak ön-
ön választottaik, kik mert a népet részükre hangolni nem tu-
dák, per „Kossuthischen Hunde” tractáltattak, 's akasztó fával,
börtönnel fenyegettetek. Többek között Kozma Imre és Purgly
Sándor polgártársainkat, a nélkül, hogy vádra méltó alapot ta-
lláltak volna, egész itt létük ideje alatt börtönnel tartották.
Déli Samu bonyi lakost, mert egy pár garázdálkodó német lo-
vast lefegyverzett, agyon lövették. Haubner Máté evangelicus
superintendensünket a legistább lelkü férfiút azért, mert hon-
fi kötelességét egyesítette a fópásztorival, 's mert lelkes tár-
saihoz férfias hangon szólni mert, hivatalának elvétele mellett
6 évi várfogságra kárhoztatták, 's Kufsteinba hurcolták. A Be-
lagerungs-Zustandnak fojtott kínaiól nem szölok; emlékeze-
tünkben marad az nekünk. Istennek hála! hogy a magyar se-
regek győzelmes fegyvere megyénket néhány szélső helység
kivételével hazánknak visszaadhatta. Még a mult hó elején meg-
jelent közöttünk Lukács Sándor erélyes kormánybiztosunk. Má-

jus 10-én a városi tisztviselőseget szürte meg. 12-én a me-
gyében tartott közgyűlést. Jelenléte 's lelkes beszéde nemzeti
önérzetünket még fölebb fokozá. Szabó Kálmán első alispán
urat, kinek a németek alatt bitortott helyéből az ismeretes Ba-
logh Kornél pártfogóival együtt odább illant, székében meg-
erősítvén, másod alispánul ideiglenesen Gyapay Dénes, főjeg-
yzőül: Eöri Sándor, aljegyzőül: Pintér Pál, 's főorvosul: Kar-
say Lajos urakat helyettesíté. A magyar nemzet függetlenségi
nyilatkozatát kitörő lelkesedéssel fogadók, 's üdvözlötünket 's
hódolatunkat az ország kormányzójának megírók, egyszersmind
részvevő örömeink cselekvőlegesen jéleül tartozáson fölül 150
ujonczot állítani, 's felöltözteni elhatározták. A gyűlés után
Lukács Sándor mint egyszersmind a hadsereg felöltözöté-
sét eszközölő kormánybiztos sürgős teendői végett Pestre távo-
zott, Győr városi 's megyei kormánybiztosi hivatalban helyet-
tesül hagyván Gyapay Dénes másod alispán urat. Azóta a szol-
gaságnak színei, emlékjelei mind eltűntek; túztornyunk esu-
csáról a kétéfű sas leszállított, 's az utcák gyermekei által
egész kedveléssel tiportatott. A megyénkbeli minden rendű, val-
lásu papság majt. 26-án a hűségi esküt a magyar nemzet 's
kormányának letette. Az ünnepléses egyházi menetek, köztéri
szónoklatok, a nemzeti büjt, mik rendeltettek, hogy lennének
a nemzeti legbensőbb gyűlöletnek a szabadság tíró zsarnok-
ságnak ellenében jele és eszköze, kellő méltánlallal fogadtat-
tak, 's polgári hűséggel, 's keresztényi áhitattal teljesítettek a
vallásfelekezeti különbsége nélkül. Hanem ha némileg
komolyabb érzeteket bírtak 's komoly készültek, annál inkább
földvult, 's magasztaltatott kedélyünk nemzeti függetlenségünk-
nek ünnepe, mely a büjtöt követő napon a francz háború-
ban ismertessé lett kis-magyar vérségei tartatték, szent hűsü-
jással tödült a népek tarka tömege a megyének minden rész-
éből, 's a tizezernél számos sokaságnak derült arczaín jö-
vendő nemzeti nagy létünk fénye tükrözött. Elmondott mise
után Rónay Jácint egyházi főnépszónokunk, a buzgó honfi
érzetét, 's magasra törő lelkeért, üldözött férfit, úgy Kar-
say Sándor evangélica, Décsi Bálint helveta, 's Freyer Jakab
izraelita vallásu lelkesek ugyan azon egy székéből, jelenségeit
's vallás egyenlőségét nagy elvének, tartottak lelkesítő beszéde-
ket a néphez, mely a kábító hűség dacára, mennyire csak a
hangnak uralma érhetett, buzgó halgatta szónoklatukat. Végül
Gyapay Dénes hely. kormánybiztos ur intézett meleg kebelből
harezra buzditó szavakat a népek tömegéhez, mely szavait a
lelkésülés éjjeivel fogadta. Az ünneplő komolyabb részének
végzetével megeresztettek jobbra, balra a sok öblös 10 akó-
soknak csapjai, fölszabdaltattak a sült ökrök, szolt mindenfelé
a zene, 's legjobb kedvvel folyt a vígalom. De úgy látszik, hogy
azon irigy fajnak, mely a magyarnak élt, boldogságát elra-
bolni olly igen szeretné, portyázó csapati lesők az alkalmat,
hogy ha szerit tehetik, nemzeti örömeink poharába csak egy
kis ürmet is keverhessenek. Multkor, hogy a függetlenségi nyi-
latkozat kihirdetett, riadó riasztotta meg a győrieket. Ez
ünneplénynek is a városban megzendült riadó sietteté végét, 's
tegnap, egy hétre rá, alig végzők egyházi körjáratunkat, 's rá-
a következtik kis népgyűléseinket, ismét megzendült a riadó,
de minden következés nélkül. Egy nappal előbb azonban Kmety
ezredes Pápa felül Csornán rajt ütött az ellenség Olaszország-
ból jött csapatjain, 's megantitá őket azon manőverre, mihez
ők még nem igen értettek, de mely Magyarhonban rájuk nézve
a leghaszarvehetőbb, t. i. a futásra. Sok jó fiu elesett mint
mondják a mieinkből is, különösen 2 Vilmos huszár kapitány,
de négyezerte több a németekből, köztük Wys tábornok is;
azonkívül sok foglyot hoztak a mieink, köztük Salm herceget;
's hogy mind el nem fogatának csak véletlenségből történhetett,
mert előttük az ut elzárattán, oldalt Búsárányának vonulak át
a mosonyi része. Azonban csatákról szóljanak a haditudósítá-
sok. Mi halljuk az ágyúsztót a távolból, 's nem tudjuk, mi törté-
nik ott; de azért legjobb bizalommal vagyunk, mert itt van vi-
téz seregünk, nálunk vannak Klapka és Poeltenberg tábornokok,
's Görgei sines messze tőlünk!

Mult hétfőn bizottmányi ülésünk is volt; az adótörvé-
nyek hirdettek ki. Ideje, hogy gondoskodjunk a nervus re-
rum gerendárumról, mert megyei pénztárunk már ugyan megür-
ült Szerencsénk, hogy a németek itt létükkel nem sürgettek
hamarabb érsényünkbe nyulnunk. Halljuk azonban, hogy szom-
szédban a kedves Rohonczy hozzá lát szivesen a pénz és ka-
tona szerzéshez. Ujjonczainkat a sok láрма 's zaj dacára már
meglehetősen kiállítottuk. Tartozásban csak azon helységeknek
vannak, mellyekhez az ellenségtől még nem férhetünk. Legényeink
főül a megyei 150-re is van már 49 emberünk. Legényeink
ő kedvvel állnak a mérték alá, a hon szerelmétől lelkesülnek
ők; 's ha némelyiknek családi viszonyok nehezítik is az elvást,
másnapra a kaszárylakban felejtik minden bajukat

A győri lelkes nöknek egylete pedig a szenvedő honvé-
dek ügyét vette gondoskodó ápolás alá.

Mondják, Windschgratznek érzékeny szíve megborad;
az árulóknak buzgóságát, kik készek voltak rákenni oszmány
lelküknek szennyét minden magyarérzetű, bár legjamborabb
polgárra is. Most a baj, hogy van rossz ember, de nincs főlado,
nincs tanu. Hiába ez a mesterség a magyarnak nem kenyeré.
A huszárok is hoztak innen onnan néhány denevért, de bővebb
kihallgatás után többnyire azok is szárnyra eresztettek. Komá-
romba alig szállított innen egy két jó madár, köztük semmi
nobahtitás. Néhányan elugrottak, mint beszélük, Sopronban ülök
a contumaciát, örömet jönnének vissza, mert ott kin rossz
ahoz a kilátás, hogy mást ingyen fejtsenek.

A többi itt maradt, biztatván magukat, hogy majd helyre
hozzák, mit áruló nyelvük a magyar ellen fecsegett. Nincs
bennük nagylelkűség, azért a magyartól várnak azt.

Középszólok a Tasnádon, május 30-dikán
rendkívüli bizottmányi ülés tartott. Rendkívüli volt ez, nem
csak a mennyiben a kitűzött rendes határnapnál öt nappal előbb
első alispáni körlevél által hivatalított össze, hanem mivel azt a
szőnyegre hozott tárgyak is rendkívüliek sorába helyezik. El-
nöki előterjesztés szerint a gyűlés tanácskozási tárgya a me-
gyei hivatalnokok fizetését ideiglenesen szabályzó helygymis-
teri rendelet lett volna; azonban a tárgy minden vitakozás
nélkül egy — ezen rendelet sikerületesének mikéntje, —
különösen az abban foglalt usításit szerint megyénkben meg-
állítandó tiszti személyzet létszáma iránt tervet, 's véleményét
adandó küldöttség kinevezésével végződött. Ekkor egyik or-
szággyűlési képviselőnk élénk szavakban adta elő fájdalmat,
hogy e tíz hónapig cselölt általa békés egyetértésben hagyott
megyét, jelenleg a viszállkodás, meghasonlás szomorú helyze-
tében találja, mellynek gyökérokat vizsgálva, az itten működő
kormánybiztos eljárásának látja rejteni, 's föliratot indítványo-
zott a kormányhoz, mellyben csak a közel ellenségtől fenye-

gettetés rendkívüli eseteiben szükségelt kormánybiztosi műkö-
dés megyénk nézve is megszüntetni kéressék, vagy ha to-
vábbra is előttünk ismeretlen okokból kormánybiztost lát szük-
ségesnek, más 's olly k. biztos kinevezésére kéressék föl, ki
megyénkben a meghasonlott kedélyeket lecsillapítani képes
legyen. Ez indítvány a k. biztos irányában ingerült hangulatu
nyilatkozatokat idézett elő, 's nem hiányoztak k. biztos úrnak
a megyei autonómiával ellentétben lenni állított működése el-
leni komoly felszólamlások egész az epés kifakadásig.

Jelen volt kormánybiztos ur, ezen irányában nyívatított
bizalmatlanság követke. tében kijelenté, hogy bár át nem látja,
mi okot adhatott volna e bizalmatlanságra, ha csak a megye
székhelyének Zilahról a megye kebelébe történt áttétele nem
talált némelly magán érdekeket megsérteni: mindazáltal korm.
biztosi állásáról illető helyen lemondand, hanem a feliraltban
irányában kijelentendő bizalmatlanságot indokoltatni kívánja,
hogy az által a kormány előtti önigazolhatására tér nyíljék.

Azonban k. biztos úrnak kijelentett önkéntes lemondása
utján is csel fogván éretni, az indítványnak k. biztos úri vissza-
hívását érdeklő része elhagyandónak véleményeztetett, 's ab-
ban lön megállapodás: miszerint a fölirat szövegében csak any-
nyi foglaltassék, hogy a mennyiben e megye normalis állapotban
van, 's jelenleg itten semmi ellenséges mozgalmak nem mutat-
koznak, a csak észlely perzeiben cselserüleg alkalmazható
k. biztosi működést e megyében is a kormány szüntesse meg.

E megyének meghasonlott állapotát jellemző mai jelene-
teknek ez volt első felvonása, mellyt követett a másík.

Megyénk egyik főszolgabírája panaszképen előterjeszté,
hogy a miert az ujonczok minél gyorsabb kiállíthatása tekintet-
ből szakaszabli községi bíráknak a sorozás alá tartozó ifak
letartoztatását javasolta, ezt első alispán ur kötélléi katoná-
fogatásnak tekintvén, becsülete kockázataásával, minden e
megyei szolgabíráknak kiirta, azután pedig a kormánybiztos ön-
igazoló felelete beadására harmadfél órányi időt engedve, hiva-
talából letette; 's mint vért fagyaló botrányt elkövető bűnöst
megyeszerte köröztette; mire nézve felkérte a bizottmányt,
hogy ezen hivatali tulbuzgalomból eredt, 's mégis annyira el-
ferditett ténye felett rosszaló, vagy helyeslő határozatát mond-
ja ki.

Ez újabb ingerültségre hangolta fel a kedélyeket, 's a k.
biztos ur ellen felszólalók kimerülmi látszott tüze új lángra lob-
bant.

Hosszas vitakozásnak eredménye az a határozat lett: mi-
szerint k. biztos úrnak azon joga 's hatalma elismertetik, hogy
az érdeklő tisztviselőt, ha hibát követett el, hivatalából felfüg-
geszthette, de a mennyiben e tárgyban bírói minőségben is
fellépett, 's mint vért fagyaló botrányt elkövető bűnöst maga
elítélte, 's megyeszerte köröztette: ez által a megyei autonó-
miába bele vágott, 's azt megsértette; panaszolnok ténye ki-
nyomozására küldöttség neveztetett, 's a beadandó kinyomoz-
zás folytán fog a határozat kimondatni, addig pedig el nem
itélhetnek is a városban megzendült riadó sietteté végét,

Más nap első aljegyzőnk Tunyogi Sándor hivataláról le-
mondása, — miután azt ismételt felszólítás után is vissza nem
vette — közsajnálatl fogadtatott el. A tegnapi kirendelt kül-
döttség beadott munkálata feletti vitakozás folytán az eddigi
tiszti személyzet létszámát illetőleg azon nevezetesebb változás
történt, hogy a 12 szolgabíró 's 12 eskütt száma nyolczra, —
a négy alügyvéd száma kettőre szállítottat.

Az egész tisztikar ujonnan választása megpenditetett, de
miután elnökáispán nyilvánítá, hogy az átalakuláskor önként, 's
meggyőződésből kívánt lemondani, most már midőn sem főispán
nincs a megyében, kormánybiztos ur is eltávozott, le nem
mond: az újabb választás, a változást szenvedett szolgabírói,
eskütti, alügyvédi, 's ürességbe jött egyik aljegyzői hivatalok-
ra terjesztetett ki. Ez uttal az orvosi, mérnöki, sebész, ha-
romorvosi, hábai állomások is, a kihirdetett csüd után számos
jelentkezők közül, betöltettek.

A megyénkben csak mostanában felállított tiszti hajduk,
mint a sujtásos táblabírói kor maradványai tekintvén, ismét
eltöröltettek.

A kerületi tisztviselők lovainak körutjokban, helységek
által ingyen élmeztetése eltöröltvén, meghatározottat,
hogy a községek zabot, szénát, vagy füvet csak illó árifzetet
mellett tartoznak kiszolgáltatni.

April havában egy minden hivatalnokok szállását magában
foglaló megyeház tervezetett Tasnádon építették, a börtön építé-
se pedig, mig a börtön rendszer iránt országos intézkedés
nem leend, elhalasztatni határozatott, ideiglenesen a megye-
ház épületének föld alatti részei lévén börtönnel alakítandók.
Most a terv felette költségesnek tartott, 's egy kisebbszerű,
's kevesebbe kerülendő megyeház, 's előlegesen is egy 25 öl
hosszu és 9 és fél öl széles börtön építetése határozatott el.
A börtönnel legfelébb f. é. oct. 1-5 napjáig felépítése július 1-5
napjára hirdetett árcsökkentés mellett, a kevesebbert vállalko-
zónak fogván kiadatni.

E gyűlés folyama alatt fölmerült tárgyak közül megem-
liténdő még, — miszerint legközelebből ötszáz két főből álló
erdélyi ujonczcsapat szállítatván Tasnádon keresztül, élmezé-
se körül, — megyei élelmi biztos és városi főbíró nem tudván
egymás közt megegyezni, — kit illeszen a köztök kiosztandó
kenyérfrizletek kezelése, pontatlan, 's hanyag el áras történt.
E miatt panasz hatván a bizottmány elibe, voltak egyes véle-
mények, hogy mivel a megye 's várost illetőleg már több ízben
surlódásokkal találkozott, fölirat tétessék, hogy Tasnád váro-
sától az első bírósági hatóság, mint annak gyakorlatára még
éretlen kiskorú községtől elvétsessék; — azonban a többség
véleménye szerint nem tartván méltányosnak a hanyag előljá-
rók által elkövetett rendtelenséget egy egész községnek bűnül
róni fel, a tény kinyomozására biztosság határozatott kikül-
detni. — Eddig a gyűlés.

Megyénk még a multból öröklött, 's jelenleg közbejött
sajátságos körülmények által magas fokra hangolt meghason-
lásának eredeti oka, helytelen topographiai felosztása miatt
össze nem forrható érdekszülte heterogen érzelemben alapszik,
's e bajt tökéletesen csak a már eszmében megpendített csel-
szerübb felosztás enyészteni el.

A Tasnáddali viszonyt illetőleg, e megyének feladata,
ezen keblében legnépesebb község további fejlődésének biztos ta-
pintattal irányt adni, nem pedig a mostanában nyert szaba-
dabb községi intézet élvezetéből is kirekeszteni; mellyt inkább
a községi rendszer országosan leendő behozatalával, lehetőse-
gik minden községre ki kellene terjeszteni, minthogy a már
irányul kimondott democratico-respublicai kormány elveinek
legfőbb biztosítéka a községi jó irányu szabad szellem sikeres
kifejlesztésében rejlik, mert Tocqueville jeles szavai szerint

A szabad népek ereje a községben fekszik. A községi intézetek olyanok a szabadságra, mint az elemi iskolák a tudományra nézve: azok teszik ezt a népek elérhetővé; azok izleltetik meg vele ennek békés élvezetét, s szoktatják őket ennek használásához. Alkothat valamely nemzet községi intézetek nélkül is szabad kormányt, de a szabadság szellemével nem fog bírni.

Fehérmegyéből június 15. Lelkem magasra emelkedik, szívem fendobog, reményeim sasszárnyakra kelnek, hitem sziklaóriássá nő, midőn látom, hogy a nép megérté hivatását, tudja polgári kötelességét, s mint hazafi semmi áldozattól sem vonakodik. E' nemzet nem veszhet el, mert e' nemzetet a nép alkotja s teszi nagygyá; e' hon élni fog, mert lelkes és tettekre kész nép örködik felette. Ha visszagondolok a multakra, midőn e' nemzetet csak egy osztály tette nemzeté, midőn a nemzet fia nagy része gyámság alatti vén gyerek, szolgacsoport, csak kötelességet ismerő, de jogot nem élvező tömeg, teher alatt görbödött jótéteményben nem részesülő cselédség volt: és ha meggondolom, hogy e' nemzet még akkor sem veszett el, — ha tekintem a' multkor férfira, kiknek nagyja, gazdagja, hatalmása a' nemzet elnyomására törekvő dinastia bérencze, hivatalra ásitózó, honszerelém nélküli haszontalan eszköze volt; és ha meggondolom, hogy e' nemzet még akkor sem veszett el, — ha a' történetek évlapjait forgatom, s feltűnik előttem a' Habsburgok büneinek hosszú listjára, mint valamely véres szalag; és ha meggondolom, hogy e' nemzet még akkor sem veszett el: vallásos ihlet szállja meg keblemet, s lelkem kiömlik az istenség mindenhatósága s szeretete előtt, mert valómba forrott a' hit, hogy isteni gondviselés műve, hogy e' nemzet nem veszett el, hogy e' nemzet él.

És ha emlékemre, mint szalagra, füzöm, miket tett a' felzabadt nép; mint érett szemlátomást a' szabadság napja alatt, miként érik a' gyümölcs a' déli nap heve és a' hajnal éltető harmata alatt; mennyire lelkebe nőtt a' népek a' honszerelém zsenge oltó ága; mivé fog nőni a' nép ereje, buzgalma, készsége: vallásos ihlet szállja újra meg keblemet, és áldom istenemet, ki így áldja meg erős néppel a' hont, hogy e' hon ne veszzen el soha, hanem éljen örökké, míg emberek élnek.

Ne vegye senki alaptalan felmagasztaltság vagy költői fellegzésnek soraimat: mert a' hit és reményben prózai vagyok, mert a' mit hiszek és remélek, adatok s tapasztalásokra szereztem és szoktam építeni. Népünk hasonlatos a' jó fekete földhöz, mely ész és okserű művelés után mindent buján megterem, de parlagon hagyatván, csak dudva, tövis és bogácskóró terem göröngyei felett. Népünk hasonlatos a' hangszerhez, melynek beleiből a' művész ujjai szívlágyító s lélekemelő hangokat képes kicsalni: midőn a' kontár felbuzgásra görbiti a' hallgató kezeit. Népünk hasonlatos a' carrarai márványhoz, melyből Canova vésője szólni nem tudó élő lényeket képes faragni; midőn a' kömiveslegény csak kapubálványt tud abból kalapálni. Népünk hasonlatos az olvasztott viaszhoz, mely Zsófia Jellasics arcképeit épen úgy magába fogadja, mint bármely más becsületes képet. Művész kell tehát, ki a' népből angyalt teremtsen és öröggé fajúlni ne engedje.

Tisztviselők! előjárók! nektek jutott a' szerencse művészeknek lehetni, s megteremteni e' népet, mint a' hon igényei kívánják; megtartani jó szellemében a' népet, mint a' hon örök élete kívánja. Nehéz a' feladat, de annál dicsőbb a' pályabér, ha a' nehéz feladatnak megfeleltünk. Felhívom különösen Fehérmegyé tisztikarát, hogy midőn a' republicát bizottmányilag kimondtuk, a' táblabíráskodás földön úszó tógáját vállainkról ledobtuk: öltözzük fel a' republicai erények legszebbjeit az egyszerűség, pontosság, lelkiismeretesség, hivatalkészség kossutkái; de különösen a' népbizalom diszruháját. A' népbizalom drága, s mégis könnyen megvehető. Ámitás és őszinteség, e' kettőn megvehető. Ki az első áron akarja, könnyebben jut hozzá, de könnyebben is veszheti. Ki ez utóbbit szerezte meg, annak diszruháját a' rágalom molya nem emészti, a' fondorkodás pora nem lepi, és ünnepi leand az mindig.

Ha a' tisztviselő birja a' nép bizalmát, szemöldjének intésével többet kivilhet, mint a' hajdani aristocraticus szolgabíró veres nadrágosának suhogó hatalmával. Ha a' nép bizalmát bírjátok, leronthatjátok azon chinai falat, mely a' vastag bizalmatlanság alapján a' kaput és szűr közt emelkedett; feléppithetitek az egyenlőség templomát, a' testvériség szerény hajlékát,

hol az ifjabb bizalommal ragaszkodik a' vénhez, a' gyöngét támogatja az erős, és az okos szavára hallgat a' tudatlan.

Lelkesíteni, világoítani, szóval ez új korszak apostolaiává lenni, feladatotok.

Es hogy ti azon pályát választátok, mellyen haladni kell, mutatják azon lelkes adományok, mellyek honvédeink és sérülteink javára összegyűjtettek, mellyeknek második közleményét ezúttal adom.

Tácz i község jelesül Vajda Istvánné 6% rőf vásznat, öreg Molnár Józsefné 3%, Kis Jánosné 2%, Bankó Jánosné 5%, Bankó Józsefné 2, Rajkó Jánosné 1%, Rajkó János 1%, Pajor Józsefné 2% rőf vásznat, Bodós Mihály 1 gatyát, Berki István, Paksi János, Balassa József 1 gatyát, Kis Gergely 1/2 g. Vajda István 3 r. v. Bankó János 1 g. Lukács Péterné 1 g. 1 u. Kasos Mihály 1 g. 1 u. Kis János, Kasos István Belföldi István 1 g. Szekeres 1/2 r. v. Varga János, Takács Márton 1 g. Csillag József 1 u. Osvát Józsefné 1 g. Műs József 1 g. 1 u. Bankó Mihályné 1 u. Szekeres György 1 lepedő, Lisztár János 1/2 r. v. Biró Pál 1 g. Szabó Mihály 1 g. Pados János 1 u. Mészáros József 3 r. v. Takács Istvánné 1/2 r. v. Molnár Imre, Sütő Istvánné 1 u. Gratzler József 1 g. 1 u. Lendvai Márton 1 g. Fövényi István, Rajkó József, Varga Mihály 1 u. Rajkó János, Osvát János 1 g. Domján János 2 1/2 r. v. Lukács Mihály 2 1/2 r. v. Szűcs István 1 g. Lukács József 1 g. 1 u. Kovács István, Vajda János 1 u. Bálint János 1%, Mus Mihályné 1. Borbás István 2% Osvát József 2 r. v. Lukács József, Baranyai István, Almási Mihály 1 g. Prinztz Pál 1 g. 1 u. Dekán József 1 g. Mus István 2 r. v. 1 u. Kis György 1 r. v. összesen 52% rőf vásznat, 1 lepedőt, 28% gatyát, 19 inget adott. Sárosi község adott 5 r. v. 17 u. 20 gatyát. Keresztesi község 15 kilit, 1 haszármentét, dolmányt, szürke posztó felső nadrágot, világos kék alsó, 1 sapkát viselt eszmat, 1 katonaköpenyvet, tüttéstartót, mely egy ott meghalt huszár holmije. A' 15 kiliből 2 Szabó István, 1 Dávid János, 1 Mészáros Péter lakos ajándékozott. Vele g a' oit 23 r. vásznat. Falu Battyán adott 8 kilit, 3 nadrágot és 1 lepedőt. Szabad Battyán ajándékozott, jelesül Battyányi Iméné 9 ing, 9 gatyá. Pellet Sándor 2 i. 2 g. Platner Márton 1 i. 2 g. 1 lep. 2 törülk. Neuhauser János 2 u. 2 g. Hauli József 2 g. 2 lep. Pollák Benedek 1 u. 1 g. Tóttós Ferencz 1 u. 1 g. Horvát János 1 u. 1 g. Szabad Battyányi község 45 u. 27 g. 2 lep. 1 törülk. 3/2 r. vásznat, 1 csomó czerntát. 1 darab rongyot, — felső somlyói pusztából: somlyai urasági cseléty, Sütő Andrásné 6 r. v. kis Ján. 1 i. 1 g. Zsigmond Istvánné 9 r. v. Buci János 9 r. v. Vaga Mihályné 4 1/2 r. v. Fazekas János. Bence Ferencz, Maré András, Máai Mihály 1 u. 1 g. Becsey Ferenczné 4%. Zsigmond Mihály 7. Dám Pál 5% r. v. Buvári Ferencz, Szerencsés József, Galambos István Bence György, Juhász István, Balogh András 1 u. 1 g. Kerkés András 5 r. v. 1 g. Akli József, Péncz János 1 u. 1 g. Pros Péter 1 u. 1 g. 1 lepedő. Dudás István 1 g. Zsigmond Mihályné 5. Liber János 7 r. v. Akli Andrásné 1 u. 1 g. 1 lepedő. Tokadi Istvánné 5 r. v. összesen 67% r. v. 17 g. 15 u. 2 lepedő. Zámolyi község adott 94 u. 115 g. 6 lepedő. 12 db. rongyot. Csákboreny adott 110 rőf vásznat. 49 u. 66 g. 2 lepedő. 10 kőnyrkőtesnek, 1 csomó tépést. Nagy dóki pusztából gyűlt 14 u. 18 g. 26% r. v. 11 darab kötésruha. Nagy Hantosrol 14 u. 11 g. 14 k. ruha. Felső Töbörzsököl 8 u. 10 g. 8 rongy. Alsó Töbörzsököl 16 u. 22 g. 13% r. v. 5 rongy. Pátka reformáltak 93 u. 118 g. 47 r. v. 6 darab rongy 9% lepedőt 5% törülközőt adtak, ugy szinte 6 v. forint 42 krt. Etyeki polgárok adtak 40 g. 31 u. 19% rőf vásznat. Mór mezőváros ajándékozott 2 fejer szűrt, 82 u., 78 g. egy kötet tépést, 5 vászon tarisznyát, 119% rőf vásznat, 12 magyar nadrágot, 6 felöltőt, 3 mellényt, 1 nyári nadrágot, 2 nyári öltönyt, 11 kalona borjút, 3 lepedőt, 2 törülközőt, 1 borjú fehér és posztó ruhával. Fűri Lidia adott 2 u. 30 polyát, 2% font tépést. Ivancsai polgárok, jelesül Szabó Józsefné 9 r. v. Bédi Józsefné 2 u. 2 g., Göböl Györgyné 1 u. 1 g., kajdosi Jánosné 1 u. 1 g., Boross Pálné 13% rőf v.. Keresztúri Jánosné 4 r. vásznat adott. Martonvásári polgárok adtak 1 ft 46 krt. Valásek András 1 u. 1 g., Braun János 1 g., Szokoli György 1 g., Gutgina János, An-

nosi József 1 u., Gref Gottfried, Rabb József 1 g., Vogel Jakab, Vittenheber János, Makháts István, Szeiller Antal, Malsovics özevgy, Hedrich Ferencz, Gergel özevgy, Kiss József, Szedlák József, Vogel György, Ritter József, Mlinarovics János 1 u. 1 g., Szupinger Jakab 1 g., Reichard Dienes, Zsigmond István, Grissler özevgy 1 u. 1 g., Varga Mihály 1 g., Mayer János, Vögel György 1 u. 1 g., Végh János 1 u., Klopfer Mihály 1 u. 1 g., Páner Dienes, Zrubetz özevgy 1 u. 1 g., Szmilkó Pál 1 u., Csapkovics István 1 u. 1 g., Volpak József 30 kr., Müller Jakab 1 u., Varga János, Gaszt István, Ritter Ádám, Klopfer Mátvás 1 u. 1 g., Purnhauer János 1 u., Polák Tamás 21, Vespiller Tamás 2, Szailer Márton 6, Kem György 3 krt, Krautzsieder Jakab 1 u., Saller özevgy 1 u. 1 g., Hideg Mátvás 5 krt, Mlinarovics József 1 u., Noszfogel János. Bondor Pál 1 u. 1 g., Annósi István, Deuts Márkus 1 u., Knébel Antal 1 u. 1 g., Vailand Florián 5, Prekop Ferencz 4, Haimpold János 15, Hubner Mihály 15 krt, Gref özevgy 1 u. Pummi István 1 u. 1 g., Gutyna János 1 u. 1 gatyát, összesen 1 ft 46 krt, 42 üngöt. 37 gatyát. Karácson Antal 6 kész kilit. Verébi Végh Jánosné 24 kész kilit ajándékozott. Bodajki polgárok, jelesül öz. Tamás Mihályné 2 u. 2 g., Faragó Józsefné 3 r. v., ö. Kovács Jánosné 4 1/2 r. v., Kovács M. János 4 1/2, Szűcs János 1 1/2, Szűcs Andrásné 4 1/2, Kovács Péter 1 1/2 rőf v., Berényi Jánosné 1 g., Kovács Pál 3 r. v., Szalai István 3, Kovács Mihály 3 r. v., Zsigmond István 1 u., Horváth István 4 1/2 r. v., Buci Mihály 18 1/2 r. v., Keresztény János 2 1/2 r., Kis József 5, Kis Jánosné 3 r. v., Zsigmond Sámuel 1 g., Zsolnai Mihály 1 u. 1 g., Tóth György, Szűcs János 1 g., Kis István 1 u. 1 g., Hauer Józsefné 1 g., Száz Antal 1 g. 1 i., Zsigmond Sámuel 4 r. v., Takács János 3 r. v., összesen 7 u. 10 g. 74 rőf vásznat adtak. Prengl 4, baracsi haszonbérő 6 u. 6 g. 1 1/2 f. tépést 6 polyát adott. Kis-Keszti helység ismét adott: Toth Jánosné 3 1/2 r. v., Biró Istvánné 4 1/2 r. v., Fülöp Istvánné 4 1/2 r. v., Maller Dánielné Szikszai Rebeka 4 nyári öltönyt 3 üngöt, Sáska Károlyné 1 nyári kilit, összesen 12 1/2 r. v. 5 kilit 3 üngöt. Baracskaórol Probor Károly és Gábor testvérek 2 f. ezüstöt, 1 nadrágot, 27 r. vásznat 2 kilit adtak.

Mint a' méhe köpü kis, de szorgalmas napszamosai virágok kelyhéből lassanként szárnyaikon hordogtatók össze az anyagot, mégis lépes mézet gyűjtenek össze: úgy a' hon egyes polgárai ha bár apró darabokat hordanak is egyenként a' haza oltárára, megteik az utójára beces ajándékokkal, és a' honnak nem leand oka fiai ellen panaszt emelni. Néptársaim! e' hon mindnyájunk hazája, édes anyánk, mellynek kebelén lehet csak boldog jövőnk, ha honfiai kötelességünk hiven teljesítettük; felhívjak azért benneteket, hogy míg lelkes honvédek harczai téren a' hon függetlenségeért küzdenek: mi itthon békés hajlékunkban mindent elkövsünk, hogy ök szükségét ne lássanak, ha cheznek, ruházzuk őket, ha szomjuzognak inni adjunk, ha meztelenek, ruházzuk őket, ha betegnek meglátogassuk, mert a' ki a' hon kicsinyjeivel tesz jót, a' honnal tesz jót, és a' kik a' honnal jót tesznek, azok a' kormányzó jobb keze felől fognak állitani.

Fölszólítás.

A' hitszegő Habsburgház bérenczei által felbujtogatott, oláh csordától hamuvá égetett és feldult Enyed városa megkárosult lakosai fölszólítására a' pénzügyminisiterium által megrendelt 100 000 pft kizabott módoni kezelese, s illetőleg a' megkárosítottak közötti kiosztása, az okozott károk megbecsülete, és a' földült épületek helyrehozásának előmozdítása teljhatalmu országos biztos Szent-Iványi Károly úr által réam bíztatván, sietek fölszólítani, minden e' város megkárosított s' bar hová menekült polgárait, igyekezzenek a' polgárháború által okozott minden káraitól ön lelkiismeretes becslesekkel ellátandó és minden tárgy részleteire nézve tisztán elkészítendő kimutatásaitak törvényes becsú alá vétetés, az aránylagos segély kiosztáhatása, és a' kárpótlás eszközölhetése végett hozzam Bágyonba vagy Enyédre a' város főhadnagyához minél hamarabb beszoiglatni, hogy kirendeltesemhez képest a' város lakói nyomorai enyhítésére, és lakai használhatóságban fölszólítására haladéknélkül célrérányosan intézkedni módom lehessen. Bágyon, jun. 12. 1849.

Fosztó Károly, kor. biztos.

Felölös szerkesztő Gyurmán Adolf.

HIRDETÉSEK.

69 h. Köröztetés. 2-3

Pelák János, 24 éves, evangélikus, szabolcsmegyey nyiregyházi születés, nótelen; gesztenye szín hajú, gömbölyü ábrázatu, széles orru, ritka szőke bajszú, kék szemü, széles ajkú, közép természetű zömök; beszél tótul, keveset magyarul. F. hó 22-én reggeli hat óra kor a' VII-dik hadtestnél levő ütegőt megszökött. — Megkértnek a' hatóságok, hogy a' fönlírt szökevényt elfogatás esetében a' legközelebbi katonai hatóságnak adják át. Győr, május 25-én 1849. Poeltenberg.

Köröztetés. 3-3

831. szám. Bá Lind József, közép-szolnokmegyei, sámsoni születésü, 19 éves, református nótelen, már másodsor. Pleszkár Mitruj, krasznamegyeyi, krasznai születésü, 19 éves, görög egyesült, nótelen. Csobán János, krasznamegyeyi, nagyfalusi születésü, 19 éves, görög egyesült, nótelen. Papp Mitruj, közép-szolnokmegyei, alsó-bányai születésü, 23 éves, görög egyesült, nótelen. Markisz Kosztán, közép-szolnokmegyei alsó-vairai szül. 23 éves, görög egyesült, nótelen. Rogosz Gligor, közép-szolnokmegyei, gyórtelki szül. 20 éves, görög egyesült, nótelen. Horinkai Fülöp, közép-szolnokmegyei, gyórtelki születés, 31 éves görög egyesült, nótelen. Kriszta Vonucz, közép-szolnokmegyei ködi születésü 21 éves, görög egyesült, nótelen. Romnyán György, közép-szolnokmegyei, széplaki, szül. 24 éves, görög egyesült, nótelen; midnyájan f. hó 7-én és 8-án a' n.-károlyi újoncz-telepről megszökövén, ezennel hivatalosan szolitátnak fül a' polgári, és köz hatóságok, azon szökevények kebelükben leendő keresztelésére, és a' feltalálás esetében, a' legközelebbi katonai hatóságnak azonnali átada. Budapest, június 14-én 1849. Hadi főparancsnok, Kiss Ernő.

Hirdetmény. 1-3

A' diosgyőri uradalom részéről közhírré tétetik; hogy Bor-sodmegyebe létező mühi pusztán az uradalmi juh-akolban 62 darab hágo kosok 126 darab két éves, 70 darab egy éves mustra kosok, 306 darab anya juhok, folyó év augusztus 21-kén Mühin tartandó árverés utján, a' legtöbbet igénynek készpénzért fog eadatni. Kelt Diosgyőron máj. 31-én 1849. A' pénzügyminisiteriumtól.

Árverési hirdetmény. 1-3

A' lykavai álladatom utadalmi részéről közhírré tétetik, miszerint f. e. július 2-kán Rozsahegy mezővárosban levő uradalmi kastélyban tartandó nyilvános árverésen f. é. november 1-ső napját kezdve egy évre következő haszonvetelek fognak bérbé adatni u. m.

Korcsmák. Gombáson, Hrboltován, Kis-Babróczon, Lykaván, Liskován, Lucskin, a' lucskai fürdőház, Palfalván, Felső-Revutzán, Közép-Revutzán, Alsó-Revutzán, Luzsnyán, rozsahegyi várnál, rozsahegyi kastélynál, Sósodán, Sztankovanon, Sz. Márián, Sz. Mártonyon, Szielnitzén és Tarnócson.

Órlómalomok. Hrboltován, a' hrboltovai törő-malom (Stampfmüle) Lykaván, Podparatskán, Lubochán, Lutskín, Luzsnán, a' luzsnai kalló malom, Oszadán, Felső-Revuczán, Közép-Revutzán, Rozsahegyen, Sossón, Szokoltson.

Mészárszékek. Németh-Liptsén és Rozsahegyen.

Partijogok. Gombáson, Hrboltován, Liskován, Rozsahegyen, Sossón, Skladana, Skalánál, Sztankovaczon, Sz. Márián, Szokoltson.

Halászatok. A' Vág első osztályában, a' Vág második osztályában, a' Vág harmadik osztályában, a' Vág negyedik osztályában, a' sossóvízi és lubochnai patakokban, Szesztresz és Szielnitsankai patakokban, szokolti, revutzáni, lutsankai, lykavai és lucskai patakban.

Havasok.

Perusin Gombásnál, mali Rakitod Hrboltovonál; Holicza, Sturecz és Czerna, Magurka, Lykavka és Sz. Mártonyál, Zvolen, Lykavka és Szent Mártonyál, Szmrckovicza Csucsedonik és Osznicza Lutskj és Oszniczánál; Dvoriczko, Lutskj és Oszniczánál, Magura, Luzsna mellett, Welki Rakitod Luzsna mellett, Babaszada mellett, Szoliszkó Oszada mellett, Handljarka Oszadánál, Hopkova; Csernykamen Reduczánál, Lopusna ugyanott, Prasnica ugyanott, Krizsna ugyanott, Poszka ugyanott, Pivnitsni Stit ugyanott, Polana Magurka Sossónál, Klak Sztankován mellett.

Rétek.

Pilnai, ribnikinek 1/2 része, ribnikinek másik 1/2 része, studniczai búfka taplószedés. Melly határnapra az árverésben részt venni kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva a' fent említett helyen megjelenni ezennel meghivatnak. Kelt Budán jun. 18. 1849.

A' pénzügyminisiteriumtól.

Árverés. 1-3

Folyó hó 24-én Abonyon Jeszenszki J-tól váltólag lefoglalt 8 darab ökor és 200 köböl kukoricza nyilvános árverésen el fog adatni. Kelt Abonyon, jun. 18. 1849.

Török Sándor, végrehajtó sz.biró.

Hirdetés. 2-3.

Liphay Endre, Pribila József esztergomi kanonokok, valamint Kunszt József érseki helyettesnek mindennemű javaik zár alá véteteni rendeltetésén, — felhívátanak mindazok, kiknek a' fennevezett egyénekben bár mi követelésök volna, hogy azt folyó év és hó 22-ig Esztergomban alulírtnál bejelentsek, — később előadandó követelések el nem fogadtatván. Esztergom, június 15-kén 1849.

Esztergom megye s város kormánybiztosa Palkovics Károly.